

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Факультет педагогіки та психології

Кафедра педагогіки та менеджменту освіти

ПРОФЕСІЙНА ПЕДАГОГІКА

СИЛАБУС

2020 – 2021 навчальний рік

Силабус розглянутий на засіданні кафедри педагогіки та менеджменту освіти.

Протокол від «27» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри

(д. п. н., професор Радул В.В.)

**Розробник: кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти**

Дубінка Микола Михайлович

Ел. адреса: mdubinka72@gmail.com

Інша контактна інформація:

2. Опис навчальної дисципліни

Назва дисципліни:	Професійна педагогіка
Спеціальність:	015 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)
Освітньо-професійна програма/Галузь знань:	Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості); 01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський)
Форма навчання:	Денна
Курс:	2-й
Семестр:	3-й

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Тип дисципліни	Нормативна
Кількість кредитів –	7
Блоків (модулів) –	4
Загальна кількість годин –	210
Тижневих годин для денної форми навчання:	4 год.
Лекції	38 год.
Практичні, семінарські	34 год.
Лабораторні	0 год.
Самостійна робота	138 год.
Індивідуальне науково-дослідне завдання (есе, аналітичний звіт, тези тощо)	Теми ІНДЗ представлені у п.8
Вид підсумкового контролю:	екзамен
Сторінка дисципліни на сайті університету	
Зв'язок з іншими дисциплінами.	Загальна педагогіка, новітні педагогічні технології, педагогічна й вікова психологія, психологія праці, соціологія, методика професійного навчання тощо.

Анотація до курсу Навчальна дисципліна «Професійна педагогіка», як складова системи цілісної підготовки майбутнього фахівця формує специфічну професійну культуру і виступає теоретичною базою майбутньої діяльності педагога професійної школи, незалежно від профілю підготовки.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни – формування у майбутніх фахівців систематизованих уявлень, теоретичних знань та практичних умінь, які дозволять їм ефективно використовувати одержані педагогічні знання у своїй професійній діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Професійна педагогіка» є:

- формування професійно-педагогічної ерудиції і тезаурусу майбутніх педагогів професійного навчання;
- формування базових знань і умінь, необхідних для опанування курсу «Професійна педагогіка»;
- опанування системним світоглядом і модельним мисленням майбутніх фахівців;
- підтримка інтересу до інженерно-педагогічної діяльності, яка розглядається як елемент професійної адаптації студентів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у студента мають бути сформовані/закріплені такі компетентності:

Загальні (ЗК):

ЗК 1. Повага до національних та міжкультурних цінностей.

ЗК 2. Здатність до формування власної світоглядної позиції у загальнонаукових термінах.

ЗК 5. Здатність отримувати, опрацьовувати й відтворювати інформацію державною мовою.

ЗК 7. Здатність до самопрезентації у різних умовах загальної та професійної діяльності.

Функціональні (ФК):

ФК 2. Здатність аналізувати глобальні та розробляти етапні цілі власної професійної діяльності, а також професійної діяльності підлеглих або навчальної діяльності учнів, усвідомлюючи її результати у когнітивній, афективній і психомоторній сферах.

ФК 4. Здатність здійснювати аналіз професійної діяльності фахівця з метою формування змісту освіти, конструювання змісту навчання і виховання, вибір оптимальних технологій підготовки у професійних навчальних закладах та на виробництві.

ФК 7. Здатність з урахуванням співвідношень цілей, часу й простору планувати та організовувати власну професійну діяльність, а також діяльність підлеглих чи учнів у виробничій галузі або освіті, забезпечуючи необхідні умови для застосування просторово-часових, матеріально-технічних, фінансово-економічних та ін. ресурсів.

ФК 11. Здатність реалізовувати освітні проєкти за допомогою доцільних вербальних та невербальних засобів спілкування, управляти пізнавальною діяльністю суб'єктів виробничого й освітнього процесів.

ФК 13. Здатність генерувати оригінальні, творчі ідеї щодо вирішення виробничих та педагогічних ситуацій.

ФК 17. Здатність до швидкого включення у взаємодію з іншими суб'єктами виробничого або освітнього процесів, налагодження зв'язків у трудовому і учнівському колективах, а також конструктивного розв'язання конфліктних ситуацій, володіння методами саморегуляції емоційного стану.

ФК 20. Здатність вибудовувати траєкторію власного кар'єрного та професійного розвитку.

Програмними результатами навчання є:

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студентів **формується:**

ПРН 1. Здійснювати аналіз суспільно-політичних відносин, національних і міжкультурних цінностей, формувати адекватну модель соціальної поведінки, демонструвати власну світоглядну позицію.

ПРН 7. Планувати та організовувати власну професійну діяльність, а також діяльність підлеглих чи учнів у виробничій галузі або освіті, забезпечуючи необхідні умови для раціонального застосування просторово-часових, матеріально-технічних, фінансово-економічних, енергетичних, інформаційних та ін. ресурсів.

ПРН 9. Реалізовувати освітні проекти за допомогою доцільних вербальних та невербальних засобів спілкування, управляти пізнавальною діяльністю суб'єктів виробничого й освітнього процесів.

ПРН 10. Включатися у взаємодію з іншими суб'єктами виробничого або освітнього процесів, налагоджувати зв'язки у трудовому і учнівському колективах, а також конструктивно розв'язувати конфліктні ситуації, володіти методами саморегуляції емоційного стану.

ПРН 14. Демонструвати винахідливість, креативність, оригінальність під час вирішення виробничих та педагогічних ситуацій, що пов'язано мінливими умовами організації праці.

ПРН 17. Спрямовувати власний професійний та кар'єрний розвиток, здійснювати самопрезентацію.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент **повинен знати:**

- предмет та завдання професійної педагогіки;
- систему професійної освіти України;
- теоретичні основи підготовки кваліфікованих робітників;
- основи дидактики професійного навчання;
- педагогічні процеси, орієнтовані на навчання людини професії і формування професійно важливих і соціально значимих якостей особистості працівника;
- історично сформовані вітчизняні і зарубіжні теорії навчання та моделі професійної освіти;
- сучасні теорії виховання кваліфікованих робітників;
- зміст професійної освіти; принципи, методи та засоби професійного навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент **повинен уміти:**

- використовуючи законодавчі та нормативні акти, ґрунтуючись на прогнозі розвитку галузі, визначати зміст професійної освіти;
- ґрунтуючись на отриманих знаннях та використовуючи актуальну галузеву інформацію, визначати застосування принципів навчання; добирати методи, форми та засоби навчання;
- проектувати навчальну діяльність учнів в умовах професійно-технічних закладах освіти (ПТЗО);
- обирати методи професійного навчання в умовах теоретичного та виробничого навчання;
- застосовувати оптимальні методи контролю знань учнів ПТЗО в умовах теоретичного і виробничого навчання;
- організовувати навчально-виховну роботу за допомогою сучасних принципів, форм і методів в умовах професійної освіти;
- визначати та розробляти структуру та зміст навчально-плануючої документації.

Комунікація

- уміння спілкуватися літературною українською мовою у професійному середовищі;
- уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел;
- здійснювати комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж; систематизувати прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень;
- уміння встановлювати соціально-психологічний комунікативний контакт, індивідуально орієнтовану взаємодію, що забезпечує творчий характер процесу навчання.

Автономія і відповідальність

- здатність до освоєння нового матеріалу та вміння оцінювати себе критично; поглиблення набутих знань з допомогою самоосвіти; вміння представити і оцінити власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег;
- усвідомлення важливості якісної педагогічної діяльності для формування особистості вихованця з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних та професійних інтересів;
- здатність продемонструвати знання основ професійно-орієнтованих дисциплін спеціальності в галузі організації освітнього процесу;
- здатність до творчого пошуку, оригінального вирішення непередбачуваних проблем у професійній діяльності;
- виявляти готовність діяти соціально відповідально та свідомо;
- приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів і гуманістичних ідеалів, розуміння концепції розвитку людства.

5. Зміст дисципліни. Календарно-тематичний план

Тижд. / дата / год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття)	Література Ресурси в Інтернеті	Самостійна робота, завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тижд. 1. 2 акад. год.	<p align="center">Блок 1 / Розділ 1</p> <p>Тема 1. Професійна педагогіка як наука. План. Професійна педагогіка як галузь педагогічної науки. Предмет професійної педагогіки. Основні категорії професійної педагогіки. Тезаурус професійної педагогіки. Системний підхід до формування основ професійної освіти. Поняття про педагогічну систему (ПС). Структурні та функціональні компоненти ПС. Закони функціонування ПС. Стислий історичний огляд організації і діяльності кращих зразків педагогічних систем. Професійно-технічний заклад освіти як педагогічна система.</p>	Лекція 1.	<p>Основна: 1, 5, 6, 11, 15, 19, 20, 23. Додаткова: 3, 5, 7, 26.</p>	8 год.		Згідно до розкладу занять
Тижд. 1. 2 акад. год.	<p>Тема 2. Розвиток, соціалізація і виховання особистості як мета професійної освіти. План. Поняття про особистість, індивідуальність. Процес розвитку особистості. Роль спадковості у розвитку особистості. Соціалізація як результат впливу середовища на особистість. Виховання – визначальний чинник формування особистості. Роль діяльності і спілкування у розвитку особистості. Взаємообумовленість процесів виховання і розвитку, активна позиція особистості та її роль у процесі розвитку і виховання. Психічний, фізичний, соціальний і</p>	Лекція 2.	<p>Основна: 1, 4, 5, 6, 7, 15, 19, 20, 23. Додаткова: 3, 5, 7, 26, 32.</p>	8 год.		Згідно до розкладу занять

	духовний розвиток. Дитина як об'єкт і суб'єкт виховання. Вікові періоди розвитку особистості. Теорії розвитку особистості.					
Тижд. 1. 2 акад. год.	<p>Тема 3. Методи педагогічних досліджень.</p> <p>План.</p> <p>Сутність науково-педагогічного дослідження. Методологія наукових досліджень.</p> <p>Етапи здійснення педагогічного дослідження. Завдання науково-педагогічних досліджень на сучасному етапі розвитку школи. Класифікація методів науково-педагогічних досліджень (загальнонаукові, теоретичні, емпіричні).</p> <p>характеристика методів педагогічних досліджень: спостереження, педагогічний експеримент, бесіди, вивчення передового досвіду; вивчення документації та учнівських праць, опитування, методи моделювання педагогічних явищ, методи кількісного та якісного аналізу результатів дослідження.</p>	Лекція 3.	<p>Основна: 1, 3, 5, 6, 7, 11, 23.</p> <p>Додаткова: 17, 24, 28.</p>	7 год.		Згідно до розкладу занять
Тижд. 2. 2 акад. год.	Тема: Професійна педагогіка як галузь педагогічної науки.	Семінар 1.	<p>Основна: 1, 5, 6, 11, 15, 19, 20, 23.</p> <p>Додаткова: 3, 5, 7, 26.</p>	<p>ЗАПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ № 1.</p> <p>1.Що являє собою педагогіка? Чому педагогічну галузь знань вважають чи не найдавнішою і по суті невід'ємною від розвитку суспільства? Чим обумовлюється виникнення, становлення і розвиток педагогіки як науки?</p> <p>2.Вкажіть та дайте характеристику основним напрямкам педагогічної науки.</p> <p>3.Що є об'єктом та предметом педагогіки? Які завдання має реалізувати педагогіка як наука? Що є основними джерелами розвитку педагогіки?</p> <p>4. Назвіть характерні ознаки педагогіки як науки? У чому відмінність наукових педагогічних знань від життєвих (побутових)? Кожна наука має свій предмет дослідження – окресліть предмет дослідження педагогіки та професійної педагогіки. Що спільного і відмінного між ними?</p>	5	Згідно до розкладу занять

5. Проаналізуйте сутність основних педагогічних категорій і категорій професійної педагогіки та розкрийте їх взаємозв'язок. У чому ви вбачаєте взаємозв'язок між навчанням, вихованням і розвитком особистості?
6. Охарактеризуйте систему педагогічних наук. Проаналізуйте роль і місце професійної педагогіки в системі педагогічних наук. Яке значення мають зв'язки професійної педагогіки з іншими науками?
7. Розкрийте значимість педагогічної науки у соціально-економічному розвитку українського суспільства? Що спільного й відмінного між педагогічною наукою і педагогічною практикою?

ВИРІШІТЬ ЦІ ПРОБЛЕМИ.

1. У чому Ви вбачаєте головну лінію розвитку ідей гуманістичної педагогіки та як розумієте вислів «Учитель (наставник) – людина, яку назавжди визвали до дошки» /С.Соловейчик/ та «Людина – мета, а не засіб».
2. Поміркуйте, чи може бути альтернатива всебічному розвитку особистості?
3. Нерідко кажуть: «Психологія без педагогіки безкорисна, педагогіка без психології безсильна». У чому, на Вашу думку, сутність цього формулювання? Принижуються чи підносяться цим гідність кожної з названих наук? Наведіть конкретні приклади їх взаємовпливу й взаємозбагачення.

ТЕМА ДЛЯ ДИСКУСІЇ.

Міні-дискусія: «Педагогіка – наука чи мистецтво?». Можливо в цьому Вам допоможе таке твердження видатного педагога К.Д.Ушинського, який розробляв основи педагогіки як науки, але разом із тим стверджував, що педагогічна наука є мистецтвом. «Вихователь (наставник), – писав він, – є художник; школа – майстерня гуманності. У ній з грубого шматка мармуру виникає подoba божества». Проаналізуйте думку К.Д.Ушинського: на якій підставі педагог прирівнював педагогіку до мистецтва.

<p>Тижд. 2. 2 акад. год.</p>	<p>Тема 4. Педагогічний процес як система і цілісне явище. Закономірності і принципи педагогічного процесу.</p> <p>План.</p> <p>Поняття про педагогічний процес. Характеристика педагогічного процесу, його основні елементи та рушійні сили. Закономірності і принципи педагогічного процесу. Спільні та специфічні сторони виховання і навчання: функції, завдання, зміст, форми і методи.</p> <p>Демократизація, гуманізація і гуманітаризація педагогічного процесу. Оптимізація та інтенсифікація навчально-виховного процесу.</p>	<p>Лекція 4.</p>	<p>Основна: 1, 3, 5, 6, 7, 11, 23. Додаткова: 11, 15, 21, 27, 31.</p>	<p>7 год.</p>		<p>Згідно до розкладу занять</p>
<p>Тижд. 3. 2 акад. год.</p>	<p>Тема: Розвиток, соціалізація і виховання особистості як мета професійної освіти.</p>	<p>Семінар 2.</p>	<p>Основна: 1, 4, 5, 6, 7, 8, 15, 19, 20, 23. Додаткова: 3, 5, 7, 26, 32.</p>	<p>ЗАПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ № 2.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрийте сутність понять «людина», «індивід», уточніть педагогічну сутність понять «особистість» та «індивідуальність». Які особливості характеризують людину як особистість? 2. У чому сутність понять «розвиток особистості» та «формування особистості»? Їх співвідношення з соціалізацією особистості. 3. Визначте рушійні сили процесу розвитку особистості. Наведіть конкретні приклади, як педагоги ефективно використали свої знання про рушійні сили розвитку особистості. Визначить протиріччя, що характеризують особливості розвитку вашої особистості в теперішньому віці. 4. Якими факторами зумовлюється розвиток особистості? Які фактори ми називаємо впливовими і чому? А які – вирішальними і чому? Яке значення має активність особистості у власному розвитку? 5. Поясніть співвідношення соціального та біологічного в розвитку особистості? 6. Що таке спадковість? Провідні умови розвитку задатків учнів? Чи успадковуються здібності до інтелектуальної діяльності, моральні та соціальні якості? 	<p>5</p>	<p>Згідно до розкладу занять</p>

				<p>7. Що необхідно розуміти під середовищем? Що є визначальним у його впливові на розвиток особистості? Які види середовищ Ви знаєте?</p> <p>8. Що таке соціалізація? Які фактори соціалізації Вам відомі?</p> <p>9. Доведіть, що виховання є вирішальним фактором розвитку особистості учня.</p> <p>10. Як впливає діяльність на розвиток особистості? Які основні види діяльності учня ви знаєте?</p> <p>11. Розкрийте сутність і значення акселерації, причини, які спонукають до цього явища, а також явища ретрадації, вказавши причини її появи.</p> <p>12. Розкрийте роль самовиховання в структурі процесу формування особистості.</p> <p>13. Що ви розумієте під віковою періодизацією в педагогіці? Характеристика основних вікових періодів розвитку людини.</p> <p>ВИРІШІТЬ ЦІ ПРОБЛЕМИ.</p> <p>1. Як Ви розумієте вислів «Індивідом – народжуються; Особистістю – стають; Індивідуальність – відстоюють».</p>		
<p>Тижд. 3. 1 акад. год.</p>	<p>Тема 5. Ієрархія цілей у педагогіці. План. Поняття про мету виховання. Історичний характер мети виховання. Ієрархія виховних завдань. Мета виховання в національній школі. Основні завдання і зміст різнобічного розвитку особистості. Комплексний підхід до виховання як умова забезпечення різнобічного розвитку особистості. Аналіз факторів, що впливають на формування мети суспільного виховання. Загальнолюдський, класовий, національний аспекти мети суспільного виховання. Всебічний розвиток особистості як вимога суспільного виробництва. Основні напрямки виховання: моральне виховання, естетичне виховання, трудове виховання, національно-патріотичне виховання, фізичне виховання.</p>	<p>Лекція 5.</p>	<p>Основна: 1, 4, 5, 12, 20, 23. Додаткова: 3, 5.</p>	<p>6 год.</p>	<p>5</p>	<p>Згідно до розкладу занять</p>

<p>Тижд. 3. 1 акад. год.</p>	<p>Тема 6. Система професійної освіти України.</p> <p>План.</p> <p>Підготовка трудових ресурсів держави як соціальна і наукова проблема.</p> <p>Сучасний стан підготовки трудових ресурсів в Україні. Безперервна професійна освіта.</p> <p>Система професійної освіти України: мета і завдання функціонування, суспільні функції.</p> <p>Вища школа як елемент системи професійної освіти. Поняття про рівні акредитації. Типи закладів вищої освіти та їхня стисла характеристика.</p> <p>Технікуми, коледжі: їхня роль і місце у підготовці спеціалістів для народного господарства.</p> <p>Інститути, університети, академії як заклади освіти для підготовки кадрів найвищої кваліфікації.</p> <p>Наступність професійно-технічної та вищої освіти.</p>	<p>Лекція 6.</p>	<p>Основна: 1, 4, 5, 12, 20, 23. Додаткова: 4, 6, 8, 13, 14, 24.</p>	<p>7 год.</p>		<p>Згідно до розкладу занять</p>
<p>Тижд. 4. 2 акад. год.</p>	<p>Тема: Методи педагогічних досліджень.</p>	<p>Семінар 3.</p>	<p>Основна: 1, 3, 5, 6, 7, 11, 23. Додаткова: 17, 24, 28.</p>	<p>ЗАПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ № 3.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, мета та основні компоненти науково-педагогічного дослідження, методика проведення НПД. 2. Що таке метод науково-педагогічного дослідження. 3. Назвіть основні етапи НПД, розкрийте сутність кожного з них, показавши їх взаємозалежність. 4. Види і методика спостереження. У чому цінність даного методу для роботи вчителя-початківця? Які етичні проблеми викають при використанні методу спостереження? Чим відрізняється спостереження у повсякденному житті від спостереження як наукового методу дослідження? 5. Зробіть порівняльний аналіз методів анкетування та тестування. Які переваги та недоліки кожного з методів? 6. Особливості використання методу бесіди (інтерв'ю). 	<p>5</p>	<p>Згідно до розкладу занять</p>

				<p>У чому складність використання цього методу як з позиції респондента, так й інтерв'юера?</p> <p>7. Зробіть порівняльний аналіз методів «рейтингу» та «соціометрії». Яку інформацію для діяльності педагога надає метод «соціометрії»?</p> <p>8. Охарактеризуйте методи НПД: (шкалювання, узагальнення незалежних характеристик, парне порівняння).</p> <p>9. Які процедури поєднує у собі метод «вивчення продуктів діяльності»; охарактеризуйте специфіку кожної з них.</p> <p>10. Охарактеризуйте особливості застосування експерименту в педагогіці. Розкрийте зміст констатувального та формувального експерименту.</p> <p>11. Розкрийте значення застосування методів НПД.</p>		
<p>Тижд. 4. 2 акад. год.</p>	<p>Тема 7. Теоретичні основи і практика підготовки кваліфікованих робітників.</p> <p>План.</p> <p>Уявлення сучасної науки про кваліфікованого робітника.</p> <p>Педагогічні основи управління професійним розвитком особистості. Професійне становлення особистості людини як психолого-педагогічна та акмеологічна проблема. Етапи професійного становлення та їхня стисла характеристика.</p> <p>Кваліфікаційна характеристика – основа організації підготовки кваліфікованих робітників. Професіограма та професіографічний підхід до формування особистості робітника.</p> <p>Акмеологічні основи ПТО. Поняття про акмеологію як науку. Предмет акмеології та його стисла характеристика. Роль і місце акмеології в системі наук про людину. Авторська система діяльності (АСД) професіонала та основні закономірності її формування.</p>	Лекція 7.	<p>Основна: 1, 4, 6, 7, 8, 13, 14, 15, 16, 17, 23.</p> <p>Додаткова: 5, 11, 12, 15, 27, 31.</p>	7 год.		Згідно до розкладу занять

<p>Тижд. 5. 2 акад. год.</p>	<p>Тема: Теоретичні та практичні основи підготовки кваліфікованого фахівця в системі професійної освіти України.</p>	<p>Семінар 4.</p>	<p>Основна: 1, 4, 6, 7, 8, 13, 14, 15, 16, 17, 23. Додаткова: 5, 11, 12, 15, 27, 31.</p>	<p style="text-align: center;">ЗАПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ № 4.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка трудових ресурсів держави як соціальна і наукова проблема. Обґрунтуйте актуальність та основні аспекти реформування системи професійно-технічної освіти України. 2. Сучасна структура системи освіти та загальна характеристика професійної (професійно-технічної) освіти України. Охарактеризуйте рівні професійно-технічної освіти України. 3. Дайте визначення поняттям «становлення» та «професійне становлення» особистості. 4. Охарактеризуйте різні підходи до професійного становлення особистості. Сформулюйте свою позицію, обґрунтуйте її. 5. Сформулюйте визначення «акмеології». Що таке «акме»? Особливості акмеологічного підходу до професійного становлення фахівця. Сутність акмеологічного підходу у підготовці фахівців. 6. Якби Ви з позицій акмеології аналізували і оцінювали самих себе, то які з притаманних Вам рис Ви назвали б насамперед і чому, а також які «акме» у своєму житті Ви виділили б? 7. Що може бути показником досягнення працівником стадії професійної майстерності? 8. Дайте визначення освітньо-кваліфікаційній характеристиці випускника ПТНЗ. Що таке компетентність? 9. Проаналізуйте освітньо-кваліфікаційну характеристику випускника професійно-технічних навчальних закладів за певним напрямом підготовки (на власний вибір за Інтернет ресурсами). 10. Що таке професіограма? У чому складність використання професіографічного підходу у підготовці фахівців? 	<p>5</p>	<p>Згідно до розкладу занять</p>
---	--	-------------------	--	--	----------	----------------------------------

<p>Тижд. 5. 2 акад. год.</p>	<p align="center">Блок 2 / Розділ 2</p> <p>Тема 8. Дидактичні основи навчального процесу в системі ПТО. План. Дидактика як теорія освіти та навчання. Категорії дидактики професійного навчання. Функції процесу навчання. Дидактичний аналіз структури процесу навчання. Характеристика процесу засвоєння знань, умінь та навичок. Основні етапи засвоєння знань. Характеристика компонентів процесу засвоєння знань. Основні етапи узагальнення і систематизації знань. Структура процесу засвоєння учнями навиків і умінь. Мотивація учіння, основні групи мотивів.</p>	<p>Лекція 8.</p>	<p>Основна: 2, 5, 6, 9, 11, 23. Додаткова: 6, 22, 25, 28, 29, 30.</p>	<p>7 год.</p>		<p>Згідно до розкладу занять</p>
<p>Тижд. 6. 2 акад. год.</p>	<p>Тема: Дидактичні основи освітнього процесу в системі ПТО.</p>	<p>Семінар 5.</p>	<p>Основна: 2, 5, 6, 9, 11, 23. Додаткова: 6, 22, 25, 28, 29, 30.</p>	<p align="center">ЗАПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ № 5.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що називається дидактикою та яке її призначення? Які чинники сприяють розвитку дидактики як науки? Визначте предмет та завдання дидактики та дидактики професійної освіти. У чому єдність і відмінність дидактики і предметної методики? 2. Поясніть сутність дидактичних категорій – навчання, освіта; викладання, учіння; знання, вміння, навички; метод, прийом, засіб навчання; принципи, правила навчання; форми організації навчання; функції навчання (професійна освіта, професійне навчання, професійні знання, вміння, навички). 3. Дайте визначення поняття «процес навчання». Чому процес навчання визначається як двобічний? 4. Розкрийте діалектичну сутність процесу навчання і сформулюйте основні суперечності цього процесу. 5. Як реалізуються основні функції навчання? 6. Дайте характеристику структурним компонентам цілісного процесу навчання. 7. Визначте структуру діяльності вчителя в процесі навчання (планування, організація, стимулювання, контроль, регулювання діяльності й аналіз її результатів). У чому сутність діяльності вчителя в 	<p>5</p>	<p>Згідно до розкладу занять</p>

				<p>процесі навчання? А діяльності учнів?</p> <p>8. Охарактеризуйте основні ланки процесу засвоєння знань. Які шляхи формування мотивів учіння?</p> <p>9. За якими ознаками виділяють різні види навчання? Охарактеризуйте основні типи навчання.</p> <p>ВИРІШІТЬ ЦІ ПРОБЛЕМИ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Як можна стимулювати учіння школяра? 2. Що спільного і відмінного в діяльності вчителя та учнів при різних видах організації навчання? 3. Від чого залежить кінцевий результат процесу навчання? 		
Тижд. 6. 2 акад. год.	<p>Тема 9. Принципи процесу професійного навчання в ПТНЗ.</p> <p>План. Закономірності процесу професійного навчання.</p> <p>Поняття про принципи навчання. Система загальнодидактичних принципів навчання. Принципи професійного навчання.</p> <p>Характеристика основних загальнодидактичних принципів навчання</p> <p>Характеристика власне принципів професійного навчання.</p>	Лекція 9.	<p>Основна: 2, 5, 6, 9, 11, 23.</p> <p>Додаткова: 6, 14, 22, 25, 28, 29, 30.</p>	7 год.		Згідно до розкладу занять
Тижд. 7. 2 акад. год.	Тема: Зміст освіти в ПТНЗ.	Семінар 6.	<p>Основна: 2, 5, 6, 9, 11, 23.</p> <p>Додаткова: 6, 14, 22, 25, 28, 29, 30.</p>	<p>ЗАПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ № 5.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, фактори, структурні частини змісту освіти. Вкажіть наукові основи визначення змісту освіти, визначте види та компоненти освіти. 2. Проаналізуйте основи Державного стандарту професійно-технічної освіти як основи формування її змісту. 3. Назвіть основні державні нормативні документи, які є джерелами змісту професійної освіти. 4. Охарактеризуйте особливості сучасних навчальних планів, що є їх основою. Сформулюйте вимоги до навчальних планів. 5. Розкрийте сутність навчальної програми, вказавши її основні розділи. 6. Розкрийте структуру, функції підручника, які вимоги 	5	Згідно до розкладу занять

				до його змісту? Особливості навчальних посібників. 7. Визначте вимоги, які висуваються до змісту освіти в профтехучилищах. 8. Сформулюйте принципи формування змісту освіти в ПТНЗ.		
Тижд. 7. 2 акад. год.	Тема 10. Зміст освіти в ПТЗО. План. Державний стандарт професійно-технічної освіти як основа для формування її змісту. Принципи формування змісту освіти в ПТЗО. Зміст освіти в ПТЗО і характеристика його основних компонентів. Навчально-плануюча документація професійно-технічних закладів освіти. Загальноосвітня підготовка майбутніх робітників: цілі, завдання та способи реалізації. Професійно-теоретична і професійно-практична підготовка учнів професійно-технічних закладів освіти, призначення її складових частин та форми здійснення.	Лекція 10.	Основна: 2, 5, 6, 9, 11, 23. Додаткова: 6, 14, 22, 25, 28, 29, 30.	8 год.		Згідно до розкладу занять
Тижд. 8. 2 акад. год.	Тема: Закономірності та принципи професійного навчання.	Семінар 7.	Основна: 2, 5, 6, 9, 11, 23. Додаткова: 6, 14, 22, 25, 28, 29, 30.	ЗАПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ № 7. 1. Зробіть порівняльну характеристику понять «закономірності», «принципи», «правила» навчання. 2. Визначте основні закономірності процесу навчання, обґрунтуйте кожну позицію. 3. Визначте, хто в історії педагогічної думки розглядав проблему дидактичних принципів? Розкрийте внесок Я.А. Коменського в розробку системи дидактичних принципів. 4. Яка, на вашу думку, роль принципу науковості в роботі вчителя? Обґрунтуйте відповідь. Визначте закономірності та правила реалізації даного принципу. 5. У чому сутність “Золотого правила дидактики”? Кому належить дана теорія? Дайте характеристику принципу наочності і розвитку науково-технічного мислення, вказавши на конкретні дії вчителя з	5	Згідно до розкладу занять

				<p>реалізації цього принципу.</p> <p>6. У чому особливість принципу систематичності та послідовності? Які правила навчання ми можемо сформулювати щодо даного принципу?</p> <p>7. Дайте характеристику принципу доступності та врахування індивідуальних особливостей.</p> <p>8. Дайте характеристику принципу свідомості та активності засвоєння знань. За рахунок яких прийомів буде забезпечена його ефективність?</p> <p>9. Дайте характеристику принципу ґрунтовності (міцності) навчання, правила його реалізації.</p> <p>10. У чому сутність принципу емоційності? Висловіть власну думку щодо використання цього принципу в практиці сучасної школи.</p> <p>11. Дайте характеристику принципу зв'язку навчання з практикою, науки з виробництвом. Покажіть його актуальність.</p> <p>12. Розкрийте сутність принципу професійної спрямованості загальноосвітніх і загальнотехнічних дисциплін.</p> <p>13. Розкрийте сутність принципу технологічної послідовності у вивченні навчального матеріалу.</p> <p>14. Розкрийте сутність принципу моделювання професійної діяльності в навчальному процесі.</p> <p>15. Розкрийте сутність принципу професійної мобільності.</p> <p>16. Розкрийте сутність принципу модульності професійного навчання.</p> <p>17. Покажіть взаємозалежність дидактичних принципів.</p>		
<p>Тижд. 8. 2 акад. год.</p>	<p>Тема 11. Методи та засоби професійного навчання.</p> <p>План.</p> <p>Зміст понять: «метод навчання», «прийом навчання», «засіб навчання».</p> <p>Поняття про класифікацію методів навчання. Характеристика методів навчання за джерелом знань. Інструктування як специфічний метод професійного навчання</p> <p>Чинники, що впливають на вибір методів навчання. Творчий підхід у виборі методів</p>	Лекція 11.	<p>Основна: 2, 5, 6, 9, 11, 23.</p> <p>Додаткова: 6, 12, 22, 25, 28, 29, 30.</p>	8 год.		Згідно до розкладу занять

	<p>навчання для досягнення дидактичної мети заняття.</p> <p>Засоби навчання як компонент системи навчання.</p> <p>Класифікація засобів навчання.</p> <p>Дидактичні можливості окремих видів засобів навчання.</p> <p>Перспективи розвитку засобів навчання: комп'ютерна телекомунікація.</p> <p>Умови ефективного використання засобів навчання.</p> <p>Комплексне методичне забезпечення навчання професії.</p>					
<p>Тижд. 9. 2 акад. год.</p>	<p>Тема: Методи, прийоми та засоби професійного навчання.</p>	<p>Семінар 8.</p>	<p>Основна: 2, 5, 6, 9, 11, 23. Додаткова: 6, 12, 22, 25, 28, 29, 30.</p>	<p>ЗАПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ № 8.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що ви розумієте під методом, прийомом, засобом навчання? Яке основне призначення методів навчання? У чому ви вбачаєте відмінність між цими поняттями. Наведіть приклади їх взаємозв'язку. 2. Розкрийте зовнішню та внутрішню сторони методів навчання, вкажіть їх визначальні ознаки. 3. Розкрийте класифікацію методів навчання за джерелом передачі та сприймання інформації, давши характеристику словесних, наочних та практичних методів навчання. Зробіть порівняльну характеристику таких методів як «розповідь» і «пояснення» та методів «ілюстрація» і «демонстрація». 4. Розкрийте сутність методів, які визначають за рівнем самостійної пізнавальної діяльності учнів. Назвіть переваги проблемного викладу знань над іншими методами. У чому ви вбачаєте недоліки даного методу навчання? Яка різниця між проблемною ситуацією і навчальною проблемою? 5. Доведіть необхідність виділення методів стимулювання і мотивації учіння. Охарактеризуйте ці методи. 6. Охарактеризуйте методи контролю і самоконтролю. 7. Розкрийте сутність методів, які характеризують логіку пізнання. Розкрийте сутність методів, які характеризують спосіб одержання знань. 	<p>5</p>	<p>Згідно до розкладу занять</p>

				<p>8. Які функції виконують методи навчання?</p> <p>9. У чому полягає педагогічна сутність оптимального вибору методів навчання?</p> <p>ВИРІШІТЬ ЦІ ПРОБЛЕМИ.</p> <p>З погляду ефективності та доцільності проаналізуйте методи навчання, які були використані викладачами вищої школи на лекційно-семінарських заняттях (можна обрати конкретне заняття).</p>		
<p>Тижд. 9. 2 акад. год.</p>	<p>Тема 12. Форми організації процесу навчання у ПТЗО.</p> <p>План.</p> <p>Організаційні форми навчання. Урок як організаційна форма навчання у ПТЗО.</p> <p>Уроки теоретичного та виробничого навчання: загальна характеристика та особливості. Лекція, теоретичний та практичний семінари, лабораторно-практичні заняття.</p> <p>Інформаційні й модульні технології у професійній освіті.</p> <p>Навчальна екскурсія. Виробнича й переддипломна практики у ПТЗО: планування, організація та проведення. Дипломне проектування та його специфіка здійснення у ПТЗО.</p>	Лекція 12.	<p>Основна: 2, 5, 6, 9, 11, 21, 23.</p> <p>Додаткова: 6, 12, 22, 25, 28, 29, 30.</p>	8 год.		Згідно до розкладу занять
<p>Тижд.10. 2 акад. год.</p>	Тема: Форми організації професійного навчання.	Семінар 9.	<p>Основна: 2, 5, 6, 9, 11, 21, 23.</p> <p>Додаткова: 6, 12, 22, 25, 28, 29, 30.</p>	<p>ЗАПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ № 9.</p> <p>1. Розкрийте сутність поняття «форма організації навчання». Дайте характеристику найпоширеніших форм навчання, які існували в процесі розвитку педагогічної науки.</p> <p>2. Характеристика організаційних форм навчання, спрямованих на теоретичну підготовку:</p> <ul style="list-style-type: none"> Визначте роль та особливості уроку в навчально-виховному процесі сучасної школи. Окресліть загальні вимоги до сучасного уроку. Охарактеризуйте типологію уроків за дидактичною метою. Назвіть структуру комбінованого уроку, в чому її особливість щодо структури інших типів 	5	Згідно до розкладу занять

				<p>уроків? Окресліть дидактичні, виховні, психологічні, санітарно-гігієнічні вимоги до сучасного уроку.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Назвіть, за допомогою яких ще форм здійснюється організація навчання, спрямована на теоретичну підготовку. Розкрийте особливості кожної (навчальна екскурсія, семінарське заняття, практикум, навчальний гурток, факультатив, навчальна конференція, консультація чи додаткове заняття). <p>3. Характеристика організаційних форм навчання, спрямованих на практичну підготовку: лабораторне заняття, практичне заняття, курсове проектування, виробнича (професійна) практика, технологічна і переддипломна практики.</p> <p>4. Окресліть особливості, переваги та недоліки домашньої навчальної роботи учнів.</p> <p>5. Розкрийте сутність та специфіку самостійної роботи та самоорганізації учнів.</p> <p>6. Визначте шляхи вдосконалення організаційних форм навчання в сучасному ПТНЗ.</p>		
Тижд.10. 2 акад. год.	<p>Тема 13. Контроль знань, умінь, навичок учнів ПТЗО та їхня кваліфікаційна атестація.</p> <p>План.</p> <p>Об'єктивні методи контролю знань учнів ПТЗО та їхня роль в реалізації стандарту професійно-технічної освіти.</p> <p>Спеціальні методи досліджень у професійній освіті. Біомеханічні: кімографічний і циклографічний. Психофізіологічний: електроміографія, електродермографія.</p>	Лекція 13.	<p>Основна: 2, 5, 6, 9, 11, 23.</p> <p>Додаткова: 6, 12, 22, 25, 26, 28, 29, 30.</p>	7 год.		Згідно до розкладу занять

<p>Тижд.11. 2 акад. год.</p>	<p>Тема: Контроль як компонент процесу навчання. Методи контролю ЗУН учнів ПТНЗ.</p>	<p>Семінар 10.</p>	<p>Основна: 2, 5, 6, 9, 11, 23. Додаткова: 6, 12, 22, 25, 26, 28, 29, 30.</p>	<p>ЗАПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ № 10.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрийте сутність поняття «контролю». У чому різниця між діагностикою, контролем, перевіркою і оцінкою ЗУН учнів? 2. Розкрийте сутність контролю за навчально-виробничим процесом в ПТНЗ. Дайте характеристику основним завданням контролю. Назвіть функції контролю, розкривши їх спрямованість. 3. Вкажіть види контролю та дайте їм характеристику. 4. Проаналізуйте методи контролю знань учнів з погляду їх ефективності. 5. У чому різниця між поняттями «оцінювання» і «оцінка»? 6. Назвіть основні вимоги до оцінки успішності учнів, розкривши їх спрямованість. 7. Які є форми вияву оцінок? Їх призначення та вплив на свідомість школяра. 8. Вкажіть основні критерії і норми оцінки успішності. Дайте їм характеристику. 9. Що таке навчаємість? Як діагностується навчаємість учнів? 10. Розкрийте значущість педагогічного тестування як методу об'єктивної діагностики якості професійної освіти. 11. Що таке самоконтроль і самооцінка ЗУН учнів? 	<p>5</p>	<p>Згідно до розкладу занять</p>
<p>Тижд.11. 2 акад. год.</p>	<p>Блок 3 / Розділ 3 Тема 14. Особливості організації виховної роботи в ПТЗО. План. Професійний розвиток особистості майбутнього робітника як результат багатофакторного впливу. Поняття про мету професійного виховання. Психологічні основи професійного виховання. Загальна характеристика учасників виховного процесу. Особливості контингенту учнів ПТЗО, їхнє урахування в процесі</p>	<p>Лекція 14.</p>	<p>Основна: 2, 4, 5, 6, 7, 14, 16, 17. Додаткова: 2, 5, 22, 27, 31.</p>	<p>9 год.</p>	<p>5</p>	<p>Згідно до розкладу занять</p>

	<p>виховної роботи майстром виробничого навчання (в/н) і класним керівником. Специфіка інженерно-педагогічного колективу та її вплив на підходи до організації виховання у ПТЗО.</p> <p>Зміст, методи і форми виховної роботи інженера-педагога.</p> <p>Сучасний стан виховної роботи в ПТЗО та перспективні напрямки її реформування. Умови і особливості реалізації сучасних педагогічних ідей у ПТЗО.</p>					
Тижд.12. 2 акад. год.	Тема: Виховання в цілісному педагогічному процесі.	Семінар 11.	<p>Основна: 2, 4, 5, 6, 7, 14, 16, 17. Додаткова: 2, 5, 22, 27, 31.</p>	<p>ЗАПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ № 11.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрийте сутність процесу виховання. Який зміст діяльності педагога у виховному процесі? 2. Охарактеризуйте особливості виховного процесу: цілеспрямованість, багатофакторність, безперервність, комплексність, двобічність, тривалість, віддаленість та варіативність результатів. 3. Сутність структури процесу виховання за критерієм послідовності етапів і відповідних педагогічних дій (ознайомлення із загальними нормами і вимогами; формування почуттів та ставлень; формування поглядів і переконань, формування загальної спрямованості (умінь та навичок поведінки) особистості. 4. В чому зміст внутрішніх суперечностей процесу виховання як рушійних сил? 5. В чому зміст зовнішніх суперечностей процесу виховання як рушійних сил? 6. Визначте змістовну сторону процесу виховання, вкажіть її головні ідеї. 7. Здійсніть характеристику учасників виховного процесу ПТНЗ, урахувавши особливості контингенту учнів ПТНЗ. 8. Вкажіть на особливостях виховної роботи в ПТНЗ. 9. Розкрийте зміст показників та методів діагностування вихованості учнів. 10. Розкрийте сутність поняття «закономірності виховання», охарактеризуйте ці закономірності. 11. Що таке принципи виховання? Проаналізуйте 	5	Згідно до розкладу занять

				<p>сутність принципів виховання і складить по 5-6 правил, спрямованих на їх реалізацію: цілеспрямованість виховання; поєднання педагогічного керівництва з ініціативою і самодіяльністю учнів; опора на позитивне в учневі; урахування вікових та індивідуальних особливостей учнів; повага до особистості дитини, поєднання з розумною вимогливістю до неї; систематичність і послідовність виховання; єдність педагогічних вимог закладу, сім'ї та громадськості; єдність свідомості та поведінки; створення виховуючого середовища (формування особистості в колективі); гуманізації.</p> <p>ВИРІШІТЬ ЦІ ПРОБЛЕМИ:</p> <p>Дискусія з питань: 1. Обґрунтуйте тезу, за якою мета виховання полягає у всебічному та гармонійному розвитку дитини. 2. Що, на Вашу думку, сприяє підвищенню ефективності процесу виховання?</p>		
<p>Тижд.12. 2 акад. год.</p>	<p>Тема 15. Виховна робота інженера-педагога в навчальній групі ПТЗО.</p> <p>План.</p> <p>Індивідуальна виховна робота як основна форма виховання учнів ПТЗО. Специфіка застосування педагогічних методів вивчення особистості учня в умовах ПТЗО. Реалізація сучасних принципів і методів виховання в професійно-технічних закладах освіти.</p> <p>Планування, організація, контроль і облік виховної роботи в навчальній групі. Взаємодія майстра в/н і класного керівника в цьому процесі.</p> <p>Основні форми роботи по запобіганню правопорушень учнів ПТЗО.</p> <p>Учбові дисципліни та їх роль у підготовці фахівців. Права та обов'язки викладачів та студентів у вузі. Документація (планова, звітна) на кафедрах, в деканатах.</p>	<p>Лекція 15.</p>	<p>Основна: 2, 4, 5, 6, 7, 14, 16, 17. Додаткова: 2, 5, 10, 11, 22, 27, 31.</p>	<p>7 год.</p>		<p>Згідно до розкладу занять</p>

<p>Тижд.13. 2 акад. год.</p>	<p>Тема: Загальні методи виховання.</p>	<p>Семінар 12.</p>	<p>Основна: 2, 4, 5, 6, 7, 14, 16, 17. Додаткова: 2, 5, 22, 27, 31.</p>	<p style="text-align: center;">ЗАПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ № 12.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Розкрийте сутність «методу», «прийому», «засобу» виховання. 2.Як класифікуються методи виховання? Вкажіть групи загальних методів виховання. 3.У чому сутність методів, які належать до групи методів формування свідомості? Дайте характеристику цим методам: розповіді на етичні теми; пояснення, роз'ясненню сутності норм, правил, вимог суспільної поведінки; етичній бесіді; переконувальному, навіюванню, методу прикладу; інструктажу; лекції; диспуту. 4.У чому сутність методів, які належать до групи методів організації діяльності і формування досвіду суспільної поведінки? Дайте характеристику цим методам (педагогічна вимога; громадська думка; методи вправ і привчання; створення виховуючих ситуацій; доручення). 5.У чому сутність методів, які входять до групи стимулювання? Дайте характеристику цим методам (гра; змагання; заохочення; покарання; суб'єктно-прагматичний метод; метод «вибуху»). 6.У чому сутність методів самовиховання? Дайте характеристику цим методам: самопізнання; самооцінюванню; саморегуляції тощо. 7.Розкрийте умови і фактори, що визначають вибір методів виховання. 	<p>5</p>	<p>Згідно до розкладу занять</p>
---	---	--------------------	---	---	----------	----------------------------------

<p>Тижд.13. 1 акад. год.</p>	<p>Тема 16.Самоврядування в учнівському колективі ПТЗО.</p> <p>План.</p> <p>Виховні можливості самоврядування в колективі учнів ПТЗО. Взаємозв'язок педагогічного керівництва і учнівського самоврядування.</p> <p>Діяльність майстра виробничого навчання і викладача по розвитку самоврядування в навчальній групі. Директор ПТЗО і учнівське самоврядування. Самоврядування учнів в гуртожитку. Кращі зразки самоврядування учнів у практиці професійної освіти.</p>	<p>Лекція 16.</p>	<p>Основна: 2, 4, 5, 6, 7, 14, 16, 17. Додаткова: 2, 5, 10, 11, 22, 27, 31.</p>	<p>6 год.</p>		<p>Згідно до розкладу занять</p>
<p>Тижд. 13. 1 акад. год.</p>	<p>Тема 17. Організація виховної роботи з учнями «групи ризику».</p> <p>План.</p> <p>Загальна характеристика стану алкоголізації й наркотизації молоді та завдання інженерів-педагогів по їх профілактиці. Психофізіологічні підстави виникнення алкогольної та наркотичної залежності.</p> <p>Поняття «групи ризику» та критерії відбору до неї учнів. Основні виховні завдання в роботі з підлітками «групи ризику» та індивідуальна виховна робота з цими учнями. Методика проведення індивідуальної виховної роботи з підлітками «групи ризику» в ПТЗО.</p>	<p>Лекція 17.</p>	<p>Основна: 2, 4, 5, 6, 7, 14, 16, 17. Додаткова: 9, 10, 11.</p>	<p>6 год.</p>		<p>Згідно до розкладу занять</p>
<p>Тижд.14. 6 акад. год.</p>	<p>Тема: Формування соціальної групи та її виховний вплив на розвиток особистості. Виховна робота інженера-педагога в навчальній групі ПТЗО.</p>	<p>Семінар 13.</p>	<p>Основна: 2, 4, 5, 6, 7, 14, 16, 17. Додаткова: 2, 5, 9, 10, 11, 22, 27.</p>	<p>ЗАПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ № 13.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрийте сутність поняття «соціальна група», визначивши її функції, ознаки. 2. Дайте характеристику основних типів соціальних груп, показавши їх взаємозв'язок. 3. Розкрийте динаміку та принципи розвитку соціальної групи. 4. Вкажіть стадії розвитку соціальної групи, розкривши 	<p>5</p>	<p>Згідно до розкладу занять</p>

				<p>їх основні ознаки та напрямки діяльності вчителя в цей період (особливо це стосується перших трьох стадій розвитку).</p> <p>5. Назвіть шляхи згуртування соціальної групи та дайте їм характеристику.</p> <p>6. Покажіть специфіку взаємодії особистості та соціальної групи, вказавши найбільш розповсюджені моделі розвитку стосунків між особистістю та соціальною групою.</p> <p>7. Розкрийте роль формальної та неформальної групи.</p> <p>8. Розкрийте особливості педагогічного керівництва процесом формування соціальною групою.</p> <p>9. Розкрийте роль учнівського самоврядування в ПТНЗ: сутність, структура, особливості діяльності.</p> <p>ВИРІШІТЬ ЦІ ПРОБЛЕМИ:</p> <p>1. На основі аналізу власного шкільного життя, дайте характеристику ролі формального чи неформального лідера в класі. При цьому розкрийте такі питання: «У чому полягала його діяльність?», «Як це впливало на характер взаємостосунків у колективі?».</p> <p>2. Запропонуйте 10-15 загальних правил для педагога-вихователя з керівництва соціальною (навчальною) групою.</p>		
Тижд.14. 2 акад. год.	<p>Тема 18. Зміст, методи і форми роботи інженера-педагога з батьками.</p> <p>План.</p> <p>Сім'я її роль у формуванні особистості учня ПТЗО.</p> <p>Основні фактори впливу на особистість підлітка в сім'ї та їхнє урахування майстром в/н та класним керівником.</p> <p>Методи і форми роботи класного керівника і майстри в/н з батьками учнів ПТЗО: критерії вибору, стисла характеристика, рекомендації щодо практичній реалізації.</p> <p>Особливості організації виховної роботи з іногородніми учнями, виховна робота в гуртожитку. Корегування поведінки учнів з участю батьків.</p>	Лекція 18.	<p>Основна: 2, 4, 5, 6, 7, 14, 16, 17.</p> <p>Додаткова: 2, 5, 9, 10, 11, 22, 27, 31.</p>	7 год.		Згідно до розкладу занять

<p>Тижд. 15-17. 2 акад. год.</p>	<p>Тема: Напрямки виховання в ПТНЗ.</p>	<p>Семинар 14 -16.</p>	<p>Основна: 2, 4, 5, 6, 7, 14, 16, 17. Додаткова: 2, 5, 22, 27.</p>	<p>ЗАПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ № 14-16.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрийте сутність понять «розумовий розвиток» та «розумового виховання». Визначте основні завдання розумового виховання. 2. Визначте зміст розумового виховання. Розвиток мислення взагалі і його окремих видів. 3. Дайте характеристику форм, методів, засобів розумового виховання. 4. Визначте умови успішності розумового виховання школярів. Що Ви розумієте під культурою розумової праці? Вкажіть критерії сформованості інтелектуальної (розумової) культури школярів. 5. Розкрийте сутність світогляду особистості, вкажіть його структурні компоненти. Визначте види світогляду, розкрийте особливості (риси) та функції наукового світогляду. 6. Вкажіть шляхи формування наукового світогляду, розкривши їх. Особливості його становлення в учнів у процесі навчальних занять та позакласній роботі. 7. Розкрийте сутність понять «етика», «мораль». Що Ви розумієте під моральною освіченістю? 8. Окресліть мету, визначте категорії морального виховання. Укажіть та розкрийте завдання морального виховання. 9. Визначте зміст морального виховання учнів. 10. Дайте характеристику форм, методів, засобів морального виховання. 11. Вкажіть критерії моральної вихованості особистості школяра. Розкрийте шляхи ефективного морального виховання. 12. Що Ви розумієте під «естетикою»? Розкрийте сутність та визначте зміст естетичного виховання. Розкрийте завдання естетичного виховання. 13. Дайте характеристику форм, методів, засобів естетичного виховання. Розкрийте шляхи ефективного естетичного виховання. 14. Визначте сутність та зміст екологічного виховання. Укажіть завдання екологічного виховання. 15. Дайте характеристику форм, методів, засобів екологічного виховання. Розкрийте шляхи ефективного екологічного виховання. 		
---	---	----------------------------	---	---	--	--

				<p>16. Визначте сутність та розкрийте зміст національно-патріотичного виховання.</p> <p>17. Визначте зміст понять «національна самосвідомість», «ментальність», «почуття патріотизму». Вкажіть шляхи їх формування.</p> <p>18. Вкажіть та розкрийте мету та завдання національно-патріотичного виховання.</p> <p>19. Дайте характеристику форм, методів, засобів національно-патріотичного виховання.</p> <p>20. Розкрийте сутність та вкажіть завдання правового виховання. Вкажіть шляхи формування правової культури особистості в сучасній українській школі.</p> <p>21. Визначте сутність та зміст трудового виховання. Розкрийте завдання трудового виховання.</p> <p>22. Визначте види трудової діяльності школярів та окресліть загальні вимоги до них.</p> <p>23. Дайте характеристику форм, методів, засобів трудового виховання.</p> <p>24. Визначте зміст профорієнтаційної роботи в школі. Розкрийте зміст компонентів профорієнтації учнів.</p> <p>25. Вкажіть шляхи ефективної профорієнтації. Професійне самовизначення.</p> <p>26. Визначте сутність фізичного виховання, вказавши його головні завдання. Розкрийте складові змісту фізичного виховання.</p> <p>27. Дайте характеристику форм, методів, засобів фізичного виховання.</p> <p>28. Розкрийте шляхи ефективного національно-патріотичного, правового, трудового та фізичного виховання.</p>		
<p>Тижд. 15. 2 акад. год.</p>	<p>Тема 20. Професіоналізм особистості інженера-педагога.</p> <p>План.</p> <p>Професіограма інженера-педагога як основа особистості і діяльності інженера-педагога. Уявлення про особистість інженера-педагога: матриця особистих якостей.</p> <p>Поняття про професійно-педагогічну компетентність як властивість особистості викладача і майстра виробничого навчання.</p>	<p>Лекція 19.</p>	<p>Основна: 2, 4, 5, 6, 7, 14, 16, 17. Додаткова: 2, 5, 9, 10, 11, 15, 18, 22, 27, 31.</p>	<p>8 год.</p>		<p>Згідно до розкладу занять</p>

	<p>Основні елементи професійно-педагогічної компетентності та їхня стисла характеристика. Шляхи формування професійно-педагогічної компетентності інженера-педагога.</p> <p>Поняття про професіоналізм діяльності викладача і майстра в/н. Індивідуальна діяльність інженера-педагога як педагогічна система. Професіоналізм педагогічної творчості. Сутність педагогічної творчості. Взаємозв'язок теоретичного і практичного мислення у педагогічній творчості.</p> <p>Поняття технології психолого-педагогічної взаємодії. Технології встановлення педагогічно доцільних взаємин. Моделі продуктивної і непродуктивної вимогливості.</p>					
Тижд.18. 2 акад. год.	Тема: Професіоналізм особистості інженера-педагога.	Семінар 17.	<p>Основна: 2, 4, 5, 6, 7, 14, 16, 17. Додаткова: 2, 5, 9, 10, 11, 15, 18, 22, 27, 31.</p>	<p>ЗАПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ № 17.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте основні функції, зміст та завдання класного керівника ПТНЗ, розкрийте їх особливості. Ознайомтесь з його правами та обов'язками. Що має знати та вміти класний керівник ПТНЗ. 2. Розкрийте специфіку планування виховної роботи класного керівника ПТНЗ в навчальній групі. 3. Дайте характеристику годині спілкування як формі організації виховної роботи в навчальній групі. 4. Розкрийте методику організації та проведення етичної бесіди. 5. Розкрийте методику організації та проведення диспуту. 6. Розкрийте методику організації та проведення колективно-творчої справи. 7. Вкажіть ефективні шляхи організації класного колективу, які має використовувати класний керівник. Дайте їм характеристику. 8. Вкажіть основні правила щодо вивчення вихованців, проаналізуйте програму вивчення конкретного учня. Як здійснюється систематизація результатів вивчення особистості учня? 	5	Згідно до розкладу занять

				<p>9. Покажіть у чому особливості методики та програми вивчення колективу.</p> <p>10. Вкажіть основні форми організаційно-педагогічної роботи класного керівника з батьками, розкривши їх особливості.</p> <p>11. Зазначте на специфіці, змістовній стороні та напрямках організаційно-педагогічної роботи ПТНЗ з батьками.</p> <p>12. Розкрийте сутність самовиховання та перевиховання учнів. У чому специфіка та складність цих процесів?</p> <p style="text-align: center;">ВИРІШІТЬ ЦІ ПРОБЛЕМИ:</p> <p>Ознайомтесь зі змістом посадової інструкції класного керівника ПТНЗ, визначивши його права та обов'язки. Законспектуйте (ксерокопіюйте) та проаналізуйте план виховної роботи класного керівника ПТНЗ щодо реалізації завдань всебічного і гармонійного розвитку особистості школяра (аналізуючи той чи інший напрямок (ціннісне ставлення до...), зверніть увагу, як це представлено через теми конкретних заходів). Вкажіть, чи є проблема, над розв'язанням якої працює клас? Чи не порушується при цьому паритетність співіснування напрямків виховання?</p>		
--	--	--	--	--	--	--

6. Література для вивчення дисципліни.

Основна:

1. Васильєв І.Б. Професійна педагогіка: конспект лекцій для студентів інженерно-педагогічних спеціальностей. В 2 ч. Ч. 1 / І.Б. Васильєв. – 4-е вид., перероб. і доп. – Х. : [б. в.], 2003. – 152 с.
2. Васильєв І.Б. Професійна педагогіка: конспект лекцій для студентів інженерно-педагогічних спеціальностей. В 2 ч. Ч. 2 / І.Б. Васильєв. –Х., 2003. – 175 с.
3. Внукова О.М. Методологічні засади професійної освіти: навчальний посібник для студентів напрямів підготовки 6.010104 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості), 6.010104 Професійна освіта (Дизайн) / О.М. Внукова. – К.: КНУТД, 2015. – 198 с.
4. Дячкова Т.В. Педагогіка професійно-технічної школи. – Херсон: Айлант. 2003. – 476 с.
5. Жигірь В.І., Чернега О.А.Професійна педагогіка: Навчальний посібник / За ред. М.В. Вачевського. –К.: ТОВ «Кондор», 2012. –336 с.
6. Ігнатенко Г.В. Професійна педагогіка: навч. посіб. / Г.В. Ігнатенко, О.В. Ігнатенко. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2013. – 352 с.
7. Коробов Є.Т. Професійна педагогіка. Сутність процесу розуміння навчальної інформації. Навчальний посібник. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2007. –52 с.
8. Кузьмина Н.В. Профессионализм деятельности преподавателя и мастера производственного обучения профтехучилища / Н.В. Кузьмина. – М.: Высшая школа, 1989. – 167 с.
9. Левина М.М. Технологии профессионального педагогического образования. – М.: «Академия», 2001. – 272 с.
10. Лобанов А.А. Основы профессионально-педагогического общения / Уч. пособ. – М.: «Академия», 2004. – 192 с.
11. Методологічні засади професійної освіти: навч. посібник для студентів вищих навч. закладів інженерно-педагогічних спеціальностей / О.Е. Коваленко, Н.О. Брюханова, І.С. Посохова та ін. – Х.: Контраст, 2008. – 120 с.
12. Основні аспекти педагогіки профтехосвіти. Навч. посіб. / Нікуліна А.С., Молчанов В.М., Верченко Н.В., Торба Ю.І. – Донецьк: ДІЛО ІПП, 2006. – 296 с.
13. Основы профессиональной педагогики: Профпедагогика / под ред. С.Я. Батышева и С.А. Шапоринского. 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Высшая школа, 1977. – 504 с.
14. Педагогічна книга майстра виробничого навчання: Навч.-метод. посібник / Н.Г. Ничкало, В.О. Зайчук, Н.М. Розенберг та ін. / За ред. Н.Г. Ничкало. – К.: Вища школа, 1992. – 334 с.
15. Профессиональная педагогика: Учебник для студентов, обучающихся по педагогическим специальностям и направлениям. – М.: Ассоциация «Профессиональное образование», 1997. – 512 с.
16. Педагогічна книга майстра виробничого навчання / За ред. Н.Г.Ничкало. – К.: Вища школа, 1994. – 348 с.

17. Педагогічна книга майстра виробничого навчання / За ред. Н.Г.Ничкало. – К.: Вища школа, 1992. – 333 с.
18. Професійна освіта в зарубіжних країнах. Порівняльний аналіз. Монографія / За ред. Н.Г. Ничкало, В.О. Кудіна. – Черкаси: Вибір, 2002. – 322 с.
19. Професійна педагогіка: педагогіка професійно-технічної освіти. Ч. 1. Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів. – Глухів: РВВ ГДПУ, 2005. – 105 с.
20. Профессиональная педагогика: Учебник для студентов, обучающихся по педагогическим специальностям и направлениям. Под ред. С.Я. Батышева, А.М.Новикова. Изд-е 3-е, перер. – М.: Из-во ЭГВЕС, 2009. – 496 с.
21. Сушенцева Л.Л. Традиційні і нетрадиційні форми організації методичної роботи в професійно-технічному училищі. – Кривий Ріг: КДПУ, 1998. – 46 с.
22. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості: [підручник] / С.О.Сисоєва. – К.: Міленіум, 2006. – 344 с.
23. Теорія і методика професійної освіти [Текст]: навч. посіб. / [З.Н. Курлянд та ін.]; за ред. д-ра пед. н., проф. З.Н. Курлянд. – К.: Знання, 2012. – 390 с.

Додаткова:

1. Артюх С.Ф., Ашерев А.Т. Инженерно-педагогическое образование в Украине: состояние и перспективы // Новый коллегіум. – 2000. – № 1. – С. 35-39.
2. Бех І.Д. Виховання особистості. Особистісно орієнтований підхід: науково-практичні засади: наук, видання / І.Д. Бех. – Твори: в 2 кн., кн. 2. – К.: Либідь, 2003. – 344 с.
3. Васильєв І.Б. Теоретико-методологічні аспекти формування змісту курсу «Професійна педагогіка»: системний підхід / І.Б. Васильєв // Професійна освіта: теорія і практика. – Харків, 2000. – № 1-2. – С.61-76.
4. Вища освіта України і Болонський процес. Курс лекцій для самостійної роботи магістрів спеціальності 8.050201 «Менеджмент організацій» / Укл.: В.Г. Воронкова, О.Є. Швець. – Запоріжжя: ЗДІА, 2004. – 95 с.
5. Волкова Н.П. Педагогіка: навч. посібник для студентів вищих навч. закладів / Волкова Н.П. – 2-е вид., перероб. доп. – К.: Академвидав, 2007. – 616 с.
6. Володько В. М. Педагогічна система навчання: теорія, практика, перспективи. – К.: Пед. преса, 2000. – 148 с
7. Гончаренко С Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
8. Державний стандарт професійно-технічної освіти // Освіта України. – № 72-73 (369). – 10 вересня 2002 р. – С 4-6.
9. Дубінка М.М. Роль куратора академічної групи у становленні особистості студента / М.М. Дубінка // Імідж сучасного педагога. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2006. – №1 (60). – Лютий місяць. – С. 42-45.
10. Дубінка М.М. Тактовність учителя як форма вияву педагогічної моралі / М.М. Дубінка // Наукові записки. – Вип. 63. – Серія: Педагогічні науки. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2005.–С.64-69.

11. Дубінка М.М. Теоретико-методологічні основи формування педагогічної культури вчителя вищої школи / М.М. Дубінка // Наукові записки. – Вип. 74. – Серія: Педагогічні науки. – Кіровоград: ТОВ «ІМЕКС-ЛТД», 2007. – С. 89-99.
12. Жуков Г.Н., Матросов П.Г., Каплан С.Л. Основы общей и профессиональной педагогики: Уч. пособ. – М.: Гардарики, 2005. – 383 с.
13. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
14. Закон України «Про професійно-технічну освіту» від 10.02.1998 № 103/98-ВР 1341, редакція від 05.01.2013 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80>.
15. Зеер Э.Ф. Профессиональное становление личности инженера-педагога [Текст] / Э.Ф. Зеер. – Свердловск: Изд-во Уральского ун-та, 1988. – 117 с.
16. Зеер Э.Ф. Психология профессий: Учеб. пособие. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Академический Проект, Фонд «Мир», 2005. – 336 с.
17. Зязюн І.А. Педагогічне наукове дослідження в контексті цілісного підходу / І.А. Зязюн // Порівняльна професійна педагогіка. – 2011. – Вип. 1. – С. 19-30.
18. Кална Т.Г. Педагогічна аксіологія в умовах модернізації професійно-педагогічної освіти: монографія / за наук. ред. О.В. Уваркіної. – К.: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2012. – 128 с.
19. Карпіловська С.Я. Основи професіографії: навч. посібник / Карпіловська С.Я., Мітельман Р.Й., Синявський В.В., Ткаченко О.М., Федоришин Б.О., Ящишин О.О. – К.: МАУП, 1997. – 148 с.
20. Коваленко Е.Э. Методика профессионального обучения. Учебник для инженеров-педагогов, преподавателей спецдисциплин системы профессионально-технического и высшего образования / Е.Э. Коваленко. – Х.: Штрих, 2003. – 480 с.
21. Кокун О. М. Психология профессионального становления современного фахівця: Монографія. – К.: ДП «Інформ.-аналіт. Агенство», 2012. – 200 с.
22. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка: підручник. – К.: Знання, 2007. – 447 с.
23. Ничкало Н.Г. Неперервній професійній освіті – педагогічні кадри нової генерації / Н.Г. Ничкало // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – 2005. – № 10. – С. 21-33.
24. Новиков Д.А. Введение в теорию управления образовательными системами. – М.: Эгвес, 2009. – 156 с.
25. Организация и методика профессионального обучения: Учебное пособие. – М.: ФОРУМ: ИНФРА-М, 2007. – 336 с.
26. Професійна освіта: Словник: Навч. посіб. / Уклад. С.У. Гончаренко та ін.; За ред. Н.Г. Ничкало. – К.: Вища шк., 2000. – 380 с.
27. Самоукина Н.В. Психология и педагогика профессиональной деятельности. – М.: ЭКМОС. 1999. – 352 с.

28. Федоров В.А. Профессионально-педагогическое образование: теория, эмпирика, практика.–Екатеринбург: Изд-во Урал. гос. проф.-пед. ун-та, 2001.–330 с.
29. Хуторский А.В. Современная дидактика: Учебник для вузов / А.В. Хуторский. –СПб: Питер, 2001. –544 с.
30. Хуторской А.В. Практикум по дидактике и современным методикам обучения. –СПб.: Питер, 2004. –541 с.
31. Цимбалюк І.М. Підвищення професійної кваліфікації: психологія педагогічної праці. Науково-методичний посібник для підготовки і підвищення кваліфікації педагогічних кадрів. – К.: ТОВ “Видавничий дім “Професіонал”, 2004. – С.35-58; 80-89.
32. Энциклопедия профессионального образования: В 3-х т. / Под ред. С.Я. Батышева. –М., АПО. 1998. –568 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.info-library.com.ua>
2. <http://eduknigi.com/>
3. <http://psi-help.com/storya-pedagogki.html>
4. <http://pulib.if.Ua/book/217>
5. <http://osvita.ua/school>
6. <http://osvita.ua/school/teacher/3510/>
7. http://pidruchniki.ws/17530607/pedagogika/ponyattya_istoriyi_pedagogiki
8. http://ebooktime.net/book_346.html
9. [http://www.gumer.info/bibliotek Buks/Pedagog/Diurin/index.php](http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Pedagog/Diurin/index.php)
10. http://iorigami.narod.ru/PPcorner/Classics/Komensky/Komensky_Yan_Ato_s_Velikaya_didakt_izbr.htm
11. http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gurn/znpkhnpu/ZNtNDR/2008_28/9.htm 1

7. Політика виставлення балів. Вимоги викладача

Види контролю:

Поточний (усне опитування та самостійна робота студентів, творчі завдання, письмовий поточний контроль).

Періодичний контроль проводиться на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з розділу.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Екзамен – форма підсумкового контролю, яка передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння, формувати власне ставлення до певної проблеми тощо.

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Професійна педагогіка», є сумою оцінок, накопиченою протягом семестру за активну участь у обговоренні питань на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи та всіх передбачених видів діяльності, помножену на відповідний коефіцієнт (семінар *0,6; ІТЗ *0,8; К/Р *1,0), плюс бали, отримані під час іспиту. Впродовж семестру студент за виконання завдань отримує – 60 балів і 40 балів – за екзамен.

Схема нарахування балів, які отримують студенти

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота			Бал до екзамену	Екзамен	Сума
Блоки 1-3	Блок 4	К/Р			
Т.1-Т.17	ІНДЗ		60	40	100
5*17сем.=85*0,6 коеф. = 51 бал	5*0,8 коеф. = 4 бали	5*1,0 коеф. = 5 балів			

- Т.1, Т.2 ... Т.17 – теми семінарів.
- **Кількість балів, яку може отримати студент:**
- Виконання завдань семінарських занять – 51 бал за 17 занять;
- Виконання наскрізного індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ) – 4 бали;
- Виконання контрольної роботи (К/Р) – 5 балів.
- **Максимальна кількість балів:** 51 бал (сем.) + 4 бали (ІНДЗ) + 5 балів (К/Р) =60 балів (до екзамену).

8. Підсумковий контроль

Екзаменаційні питання з дисципліни «Професійна педагогіка»

1. Професійна педагогіка як галузь педагогічної науки. Предмет професійної педагогіки. Основні категорії професійної педагогіки. Тезаурус професійної педагогіки. Системний підхід до формування основ професійної освіти.
2. Поняття про педагогічну систему (ПС). Структурні та функціональні компоненти ПС. Закони функціонування ПС. Стислий історичний огляд організації і діяльності кращих зразків педагогічних систем.
3. Професійно-технічний заклад освіти як педагогічна система.
4. Сутність науково-педагогічного дослідження. Методологія наукових досліджень. Етапи здійснення педагогічного дослідження. Завдання науково-педагогічних досліджень на сучасному етапі розвитку школи. Класифікація методів науково-педагогічних досліджень (загальнонаукові, теоретичні, емпіричні).
5. Загальна характеристика методів педагогічних досліджень: спостереження, педагогічний експеримент, бесіди, вивчення передового досвіду; вивчення документації та учнівських праць, опитування, методи моделювання педагогічних явищ, методи кількісного та якісного аналізу результатів дослідження.
6. Поняття про особистість, індивідуальність. Процес розвитку особистості. Роль спадковості у розвитку особистості. Соціалізація як результат впливу середовища на особистість. Виховання – визначальний чинник формування особистості.
7. Роль діяльності і спілкування у розвитку особистості. Взаємообумовленість процесів виховання і розвитку, активна позиція особистості та її роль у процесі розвитку і виховання. Психічний, фізичний, соціальний і духовний розвиток. Дитина як об'єкт і суб'єкт виховання. Вікові періоди розвитку особистості. Теорії розвитку особистості.
8. Поняття про педагогічний процес. Характеристика педагогічного процесу, його основні елементи та рушійні сили. Закономірності і принципи педагогічного процесу. Спільні та специфічні сторони виховання і навчання: функції, завдання, зміст, форми і методи.
9. Демократизація, гуманізація і гуманітаризація педагогічного процесу. Оптимізація та інтенсифікація освітнього процесу.
10. Поняття про мету виховання. Історичний характер мети виховання. Ієрархія виховних завдань. Мета виховання в національній школі. Основні завдання і зміст різнобічного розвитку особистості. Комплексний підхід до виховання як умова забезпечення різнобічного розвитку особистості. Аналіз факторів, що впливають на формування мети суспільного виховання. Загальнолюдський, класовий, національний аспекти мети суспільного виховання.
11. Всебічний розвиток особистості як вимога сучасного суспільного виробництва. Основні напрямки виховання: моральне виховання, естетичне виховання, трудове виховання, національно-патріотичне виховання, фізичне виховання.

12. Підготовка трудових ресурсів держави як соціальна і наукова проблема. Сучасний стан підготовки трудових ресурсів в Україні. Безперервна професійна освіта.
13. Система професійної освіти України: мета і завдання функціонування, суспільні функції.
14. Вища школа як елемент системи професійної освіти. Поняття про рівні акредитації. Типи закладів вищої освіти та їхня стисла характеристика.
15. Технікуми, коледжі: їхня роль і місце у підготовці спеціалістів для народного господарства.
16. Інститути, університети, академії як заклади освіти для підготовки кадрів найвищої кваліфікації.
17. Педагогічні основи управління професійним розвитком особистості. Професійне становлення особистості людини як психолого-педагогічна та акмеологічна проблема. Етапи професійного становлення та їхня стисла характеристика.
18. Кваліфікаційна характеристика – основа організації підготовки кваліфікованих робітників. Професіограма та професіографічний підхід до формування особистості робітника.
19. Акмеологічні основи ПТО. Поняття про акмеологію як науку. Предмет акмеології та його стисла характеристика. Роль і місце акмеології в системі наук про людину. Авторська система діяльності (АСД) професіонала та основні закономірності її формування.
20. Дидактика як теорія освіти та навчання. Категорії дидактики професійного навчання. Функції процесу навчання. Дидактичний аналіз структури процесу навчання.
21. Характеристика процесу засвоєння знань, умінь та навичок. Основні етапи засвоєння знань. Характеристика компонентів процесу засвоєння знань. Основні етапи узагальнення і систематизації знань. Структура процесу засвоєння учнями навиків і умінь.
22. Мотивація учіння, основні групи мотивів.
23. Закономірності процесу професійного навчання.
24. Поняття про принципи навчання. Система загальнодидактичних принципів навчання та їх характеристика.
25. Принципи професійного навчання. Характеристика власне принципів професійного навчання.
26. Державний стандарт професійно-технічної освіти як основа для формування її змісту. Принципи формування змісту освіти в ПТЗО.
27. Зміст освіти в ПТЗО і характеристика його основних компонентів. Навчально-плануюча документація професійно-технічних закладів освіти.
28. Загальноосвітня підготовка майбутніх робітників: цілі, завдання та способи реалізації.
29. Професійно-теоретична і професійно-практична підготовка учнів професійно-технічних закладів освіти, призначення її складових частин та форми здійснення.

30. Зміст понять: «метод навчання», «прийом навчання», «засіб навчання». Поняття про класифікацію методів навчання. Характеристика методів навчання за джерелом знань. Інструктування як специфічний метод професійного навчання.
31. Чинники, що впливають на вибір методів навчання. Творчий підхід у виборі методів навчання для досягнення дидактичної мети заняття.
32. Засоби навчання як компонент системи навчання. Класифікація засобів навчання. Дидактичні можливості окремих видів засобів навчання. Умови ефективного використання засобів навчання. Комплексне методичне забезпечення навчання професії.
33. Організаційні форми навчання. Урок як організаційна форма навчання у ПТЗО.
34. Уроки теоретичного та виробничого навчання: загальна характеристика та особливості. Лекція, теоретичний та практичний семінари, лабораторно-практичні заняття.
35. Інформаційні й модульні технології у професійній освіті.
36. Навчальна екскурсія. Виробнича й переддипломна практики у ПТЗО: планування, організація та проведення. Дипломне проектування та його специфіка здійснення у ПТЗО.
37. Об'єктивні методи контролю знань учнів ПТЗО та їхня роль в реалізації стандарту професійно-технічної освіти.
38. Спеціальні методи досліджень у професійній освіті.
39. Професійний розвиток особистості майбутнього робітника як результат багатофакторного впливу.
40. Поняття про мету професійного виховання. Психологічні основи професійного виховання.
41. Загальна характеристика учасників виховного процесу. Особливості контингенту учнів ПТЗО, їхнє урахування в процесі виховної роботи майстром виробничого навчання (в/н) і класним керівником. Специфіка інженерно-педагогічного колективу та її вплив на підходи до організації виховання у ПТЗО.
42. Зміст, методи і форми виховної роботи інженера-педагога.
43. Індивідуальна виховна робота як основна форма виховання учнів ПТЗО. Специфіка застосування педагогічних методів вивчення особистості учня в умовах ПТЗО. Реалізація сучасних принципів і методів виховання в професійно-технічних закладах освіти.
44. Планування, організація, контроль і облік виховної роботи в навчальній групі. Взаємодія майстра в/н і класного керівника в цьому процесі.
45. Основні форми роботи по запобіганню правопорушень учнів ПТЗО.
46. Виховні можливості самоврядування в колективі учнів ПТЗО. Взаємозв'язок педагогічного керівництва і учнівського самоврядування.

47. Діяльність майстра виробничого навчання і викладача по розвитку самоврядування в навчальній групі. Директор ПТЗО і учнівське самоврядування. Самоврядування учнів в гуртожитку. Кращі зразки самоврядування учнів у практиці професійної освіти.
48. Сім'я її роль у формуванні особистості учня ПТЗО. Основні фактори впливу на особистість підлітка в сім'ї та їхнє урахування майстром в/н та класним керівником.
49. Методи і форми роботи класного керівника і майстри в/н з батьками учнів ПТЗО: критерії вибору, стисла характеристика, рекомендації щодо практичній реалізації. Корегування поведінки учнів з участю батьків.
50. Сутність і функції технічної творчості учнів ПТЗО. Роль технічної творчості в успішному опануванні робітничої професії.
51. Рівні технічної, творчості учнів і їхня стисла характеристика. Розвиток професійно-значущих якостей і властивостей особистості в процесі технічної творчості. Особливості її організації в ПТЗО.
52. Завдання організації технічної творчості, що стоять перед майстром в/н і викладачами ПТЗО. Планування діяльності і змісту роботи клубів і гуртків технічної творчості. Методичні рекомендації щодо організації, контролю та обліку клубно-гурткової роботи з технічної творчості в ПТЗО.
53. Поняття «групи ризику» та критерії відбору до неї учнів. Основні виховні завдання в роботі з підлітками «групи ризику».
54. Індивідуальна виховна робота з учнями «групи ризику»: її цілі та завдання. Методика проведення індивідуальної виховної роботи з підлітками «групи ризику» в ПТЗО.
55. Професіограма інженера-педагога як основа особистості і діяльності інженера-педагога. Уявлення про особистість інженера-педагога: матриця особистих якостей.
56. Поняття про професійно-педагогічну компетентність як властивість особистості викладача і майстра виробничого навчання. Основні елементи професійно-педагогічної компетентності та їхня стисла характеристика. Шляхи формування професійно-педагогічної компетентності інженера-педагога.
57. Поняття про професіоналізм діяльності викладача і майстра в/н. Індивідуальна діяльність інженера-педагога як педагогічна система. Професіоналізм педагогічної творчості.
58. Сутність педагогічної творчості. Взаємозв'язок теоретичного і практичного мислення у педагогічній творчості.
59. Поняття технології психолого-педагогічної взаємодії. Технології встановлення педагогічно доцільних взаємин. Моделі продуктивної і непродуктивної вимогливості.
60. Фактори саморуху до вершин професіоналізму. Акмеологічні засоби й стимули.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів:

Критерії оцінювання знань студента на семінарському занятті. Ураховується:

- ✓ рівень осмислення навчального матеріалу;
- ✓ рівень сформованості аналітичних умінь і концептуальних підходів;
- ✓ повнота розкриття питання, логіка викладу, культура мовлення;
- ✓ використання додаткової літератури;
- ✓ порівняння, зв'язок із практикою, висновки.

Поточна оцінка на семінарських заняттях визначається за такими критеріями:

«Відмінно» – студент демонструє всебічне, систематичне, глибоке знання і розуміння програмного матеріалу; вміння вільно виконувати завдання, передбачені навчальною програмою; творчі здібності в розумінні, викладенні і використанні навчального матеріалу; уміння творчого застосування теоретичних знань на практиці, активність у роботі семінару.

«Добре» – студент демонструє систематичні знання теоретичного матеріалу, уміння інтерпретувати сутність основних понять навчального курсу, наводити приклади з педагогічної практики.

«Задовільно» – студент демонструє репродуктивне відтворення матеріалу курсу під час доповіді чи робить доповнення під час обговорення питань.

«Незадовільно» – студент робить незначні доповнення під час обговорення питань семінарського заняття.

Оцінка контрольної роботи здійснюється за критеріями:

Рівень оволодіння студентами системою знань, умінь та навичок по розділах оцінюється за п'ятибальною системою. Після вивчення кожного розділу заплановано одна контрольна робота. Відповідно кількість балів за контрольну роботу, з кожного розділу, розраховується за формулою $(K/P * \text{коэф.} 1,0)$, де K/P – оцінка за пізнавальні досягнення студента на відповідній контрольній роботі.

Контрольна робота проводиться у письмовій формі та оцінюється з кожного розділу: оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

«Відмінно» – обґрунтована повна, систематизована відповідь на усі запитання МКР, з використанням творчого підходу і умінь пов'язувати теоретичні аспекти курсу з педагогічною практикою.

«Добре» – обґрунтована повна, систематизована відповідь на усі запитання КР, з використанням творчого підходу і незначними неточностями у формулюваннях понять;

«Задовільно» – репродуктивна відповідь на усі (чи більше половини) запитання КР, у змісті яких є значні неточності та помилки;

«Незадовільно» – репродуктивна відповідь на 1 запитання КР зі значними неточностями та помилками.

Критерії та норми оцінювання виконання студентами індивідуальних науково-дослідних завдань.

Оцінювання навчальних досягнень студентів за виконання індивідуальних творчих завдань відбувається за допомогою 5-бальної шкали оцінювання, де враховується оформлення роботи, зміст роботи, захист роботи. За виконання ІТЗ виставляється (перший та другий блок(модуль)) – «5», «4», «3», «2».

«Відмінно» – ІНДЗ виконане самостійно, в повному обсязі, у змісті відображено актуальність, мету, завдання, окреслені сучасні підходи до даної проблеми, вказана власна точка зору, виокремлені ґрунтовні висновки, оформлена робота згідно вимог.

«Добре» – ІНДЗ виконане самостійно, у змісті відображено актуальність, але не зовсім точно сформульовано мету, завдання, наявні різні підходи до даної проблеми, є спроба окреслення власної точки зору, показані загальні висновки, оформлена робота згідно вимог.

«Задовільно» – ІНДЗ виконане самостійно, у змісті є спроба обґрунтування важливості теми; мета, завдання поверхово сформульовані, наявний загальний зміст роботи, вказані загальні висновки, оформлена робота згідно вимог.

«Незадовільно» – ІНДЗ виконане частково, обґрунтування вибору теми відсутнє; мета, завдання визначені не належним чином, зміст роботи не чітко розкритий, висновки носять описовий характер.

Критерії оцінювання екзамену:

- 35-40 балів (відмінно) – студент дає повні, ґрунтовні відповіді на усі запитання екзаменаційного білету, демонструє всебічне систематичне, глибоке знання і розуміння програмного матеріалу, вміння самостійно їх використовувати у професійній діяльності;
- 30-34 балів (добре) – студент демонструє повне знання і розуміння програмного матеріалу; має труднощі з відповідями на запитання методичного або практичного блоку;
- 25-29 балів (задовільно) – студент репродуктивно відтворює теоретичний матеріал курсу, демонструє епізодичні уміння й навички застосовувати здобуті знання на практиці;
- 15-24 балів (незадовільно) – студент репродуктивно відтворює теоретичний матеріал курсу, не може дати відповідь на одне з запитань білету;
- 1-14 бали (незадовільно) – студент репродуктивно відтворює окремі положення та поняття курсу, не може дати відповідь на два запитання білета.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Політика курсу

Політика курсу побудована на основі Положення про академічну доброчесність у Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка, Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, Положення про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін у Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка, Положення про організацію освітнього процесу в Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка на 2020-2021 навчальний рік.

Студенти, викладачі мають дотримуватися ЕТИЧНИЙ КОДЕКС університетської спільноти в Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. При використанні чужих ідей і тверджень у власних роботах студенти обов'язково роблять посилання на використані джерела інформації. Під час оцінювання результатів навчання не користуються недозволеними засобами, самостійно виконують навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання.

Відвідування занять та поточний контроль.

Зараховуються оцінки (бали), набрані при поточному опитуванні, самостійній роботі та оцінки (бали) підсумкового контролю. Якщо студент відсутній з поважної причини, він/вона презентують виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

Недопустимі під час вивчення навчальної дисципліни пропуски та запізнення без поважних причин на заняття, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання.

Підсумковий контроль. Екзамен передбачає оцінку рівня засвоєння студентами навчального матеріалу та набування необхідних професійних вмінь на підставі оцінок, отриманих ними на практичних заняттях, самостійної та індивідуальної роботи. Перескладання екзамену відбувається у встановлений деканатом термін. Процедура перескладання екзамену включає в себе демонстрацію студентом-боржником теоретичних знань, практичних навичок і вмінь з певної теми курсу, що відображені у екзаменаційному білеті.